

KYSTVERKET
Postboks 1502
6025 ÅLESUND

Saksbehandler, innvalgstelefon
Kaja Baukhol Olsen, 5557 2238

Vedtak om tillatelse etter forurensningsloven til mudring i innseilingen til Florø i Kinn kommune for Kystverket

Vi viser til søknad datert 25. april 2022.

1 Vedtak

Statsforvalteren i Vestland har ferdigbehandlet søknaden fra Kystverket og fatter vedtak om tillatelse til mudring ved seks delområder i innseilingen til Florø i Kinn kommune i forbindelse med utdyping av farleden. Tillatelsen med vilkår følger vedlagt. Tillatelsen er gitt i medhold av lov av 13. mars 1981 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 11 jf. § 16, og i medhold av forskrift av 1. juni 2004 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 22-6. Tillatelsen er gyldig fra dags dato og frem til tiltaket er gjennomført.

Tillatelsen kan ikke tas i bruk før det foreligger nødvendige tillatelser etter lov av 27. juni 2008 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) og etter lov av 21. juni 2019 om havner og farvann (havne- og farvannsloven).

Kystverket skal betale et gebyr for Statsforvalterens saksbehandling. Gebyret fastsettes til kr 70 000. Hjemmel for vedtaket om gebyr er forurensningsforskriften § 39-3, jf. § 39-4.

2 Bakgrunn for saken

Kystverket utdypet i 2014 innseilingen til Florø til – 16 meter over 120 meters bredde. Det har i ettertid vist seg at bredden og dybden på seilingskorridoren har satt begrensninger på hvilke rigger som kan anløpe Florø havn. For å øke sikkerheten og fremkommeligheten i innseilingen til Florø, planlegger Kystverket å utdype farleden til -19,3 meters dybde over en seilingsbredde på 140 meter. Utdypingen av innseilingen til Florø inngår som en del av prosjektet «Innseiling Florø og Mortingbåen» hvor to tiltakspakker er slått sammen til ett prosjekt som følge av geografisk nærhet. Formålet med utdypingstiltakene i innseiling Florø er å forbedre framkommeligheten for offshore-rigger til og fra Florø havn og redusere risikoen for grunnstøting og kollisjon, og dermed redusere sannsynligheten

3 Beskrivelse av tiltaket

Søknaden er begrenset til å omfatte mudring. Overskuddsmassene skal etter planen gjennomgå gjenvinning ved at de erstatter materialer som ellers ville blitt brukt til utfylling, men det er på nåværende tidspunkt ikke bestemt hvilke utfyllingsområder som skal benyttes. Eventuell bruk av muddermassene til utfyllingsformål er derfor ikke en del av den behandlede søknaden.

Bunnforhold

Om lag 15 000 m² av tiltaksområdet ble utdypet til – 16 meter i 2014, og det er anslått at det ligger igjen ca. 7 500 m³ løse sprengsteinmasser i dette området.

Tabell 1 viser planlagt utdypingsvolum ved de seks delområdene samt fordeling mellom fjell og løsmasser. Mengdeberegningene er basert på gjennomførte grunnundersøkelser, ROV-undersøkelser og høyoppløselig dybde data.

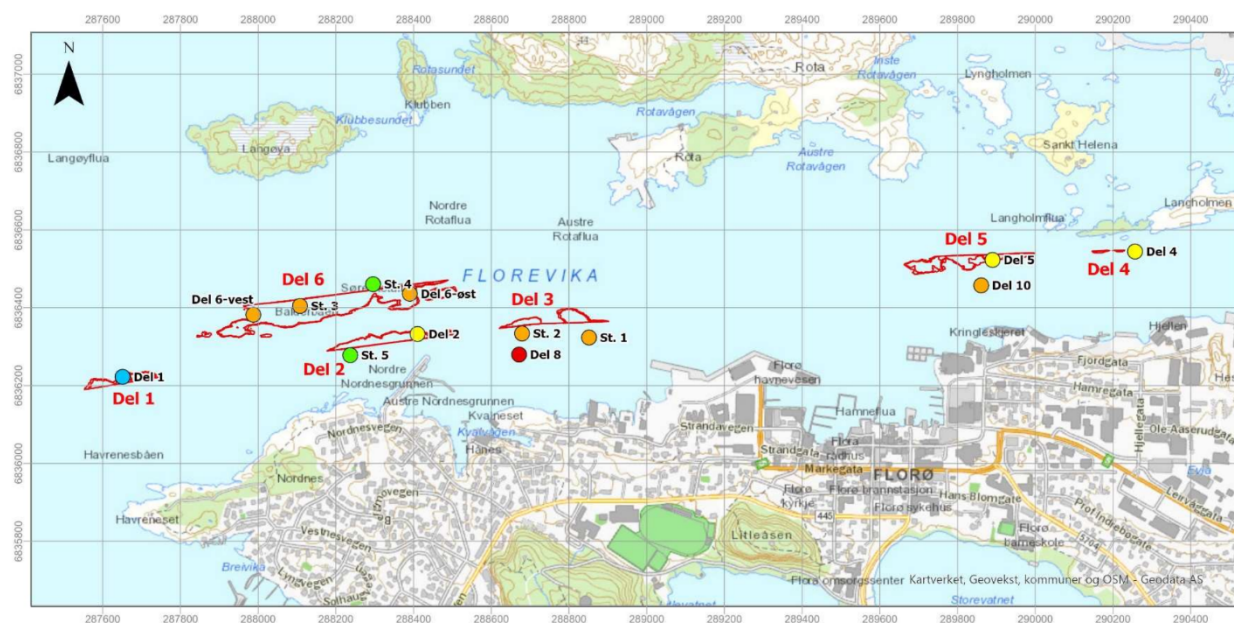

Tabell 1. Planlagt utdypingsvolum ved de seks delområdene samt fordeling mellom fjell og løsmasser.

	Areal m ²	Fjell m ³	Løsmasser m ³
Del 1	2 802	4 643	343
Del 2	5 261	16 219	1566
Del 3	3 589	9 119	439
Del 4	279	536	8
Del 5	6 644	14 861	542
Del 6	27 099	52 222	7506
Totalt tiltaksområde	45 674	97 600	10 404

Forurensningssituasjon

Forurensningssituasjonen i sjøbunnen i innseilingen til Florø har blitt undersøkt ved sedimentundersøkelser i 2012 og 2020. På grunn av lite sedimenter på sjøbunnen/tomme grabbhugg var det ved sedimentundersøkelsen i 2020 ikke mulig å hente opp tilstrekkelig antall delprøver for hver prøvestasjon i hvert delområde. Det ble av denne grunn tatt ut sedimentprøver like sør for delområde 3 og 5, der det lot seg hente opp sedimenter. Resultatene fra sedimentundersøkelsene er vist i figur 2.

Figur 2. Prøvestasjoner i innseilingen til Florø fra sedimentundersøkelsene i 2012 og 2020. Prøvestasjonene er fargelagt med høyeste påviste tilstandsklasse jf. klassifiseringssystemet for sedimenter i veileder M-608 / 2016.

Det er påvist forurensning ved alle utdypingsområdene med unntak av delområde 1 som ligger lengst vest, ytterst i Florevika. Med unntak av i delområde 1, er sedimentene i tiltaks- og influensområdene forurensset med PAH-forbindelser og TBT i tilstandsklasse 2 til 4. Det er i tillegg påvist kobber i tilstandsklasse 2 i delområde 2, 5 og 6, og kobber i tilstandsklasse 5 i influensområdet sør for delområde 3. PCB-7 er påvist i tilstandsklasse 2 i delområde 6 og sørøst for delområde 3, samt i tilstandsklasse 3 sør for delområde 5.

Nærmere anleggsbeskrivelse

Utdypingstiltaket innebærer boring, sprengning og graving til lekter. Løsmasser vil bli rensket til fjell og gravd opp med grabb til lekter. Fraksjoner av sand og finere vil bli behandlet som forurensset. Lommer med sand og mer finkornede løsmasser (forurensede) er estimert til å kunne utgjøre mellom 500 og 3 000 m³. Ved mudring av forurensede masser vil det gjøres forsøk på å benytte miljøgrabb, men bruk av dette forutsetter minimalt innhold av stein. Fjell i sjø vil bli boret og sprengt for så å bli gravd opp og fraktet bort med lekter.

4 Saksgang

4.1 Høring

Søknaden har vært kunngjort på Statsforvalterens nettsider. Søknaden var i utgangspunktet på høring i tidsrommet 8. juni 2022 til 8. juli 2022. Grunnet ferieavvikling og bemanningsutfordringer hos enkelte av høringsinstansene ble høringsfristen utsatt til 12. september 2022. Nedenfor gjengis en oppsummering av høringsuttalelsene.

Kinn kommune bekrefter at det omsøkte tiltaket er i samsvar med godkjente planer. Kommunen viser til at gjeldende bestemmelser inneholder rekkefølgekrav som setter krav til tiltaksplan for anleggsfasen og en plan for deponering av muddermasser før igangsettingstillatelse blir gitt. Videre ber kommunen om at plastavfall fra sprengningsarbeidet må reduseres i størst mulig grad ettersom det ble funnet skyteledninger av plast langs mange strender i området i lang tid etter at Kystverket utdypet farleden i 2014. Kommunen opplyser også om at det er en fast forekomst av rødlistet ærfugl i havnebassenget, samt at det forekommer regelmessige observasjoner av flere andre rødlista arter, eksempelvis storskarv og gråmåke, uten at disse registreres systematisk i Naturbase. Kommunen ber om at dette blir tatt hensyn til i vurderingen av hvordan mudringsarbeidet skal utføres.

Fiskeridirektoratet Region Vest (noe forkortet):

«Som beskrevet i søknad og brev fra Statsforvalteren er det en akvakulturlokalitet i umiddelbar nærhet til tiltaksområdet, registreringer av marint biologisk mangfold som tareskog, samt gytefelt for torsk og oppvekst- og beiteområder for både sild og torsk. Gyteperioden for torsk er fra januar/februar til og med april, og yngelen bunnsår i grunne områder i nærheten av gytefeltet utover i mai. Søker har foreslått å avgrense anleggsperioden fra 1. mai – 31. januar. Fiskeridirektoratet region Vest mener anleggsperioden bør innskrenkes og legges til mellom 1. juni og 31. desember.

Slakteriet AS har ventemerder ca. 200 meter unna tiltaksområdet. Søker har opplyst at det skal avtales nærmere med oppdrettsaktøren om hvorvidt anlegget skal være tomt når sprenging pågår. Fiskeridirektoratet region Vest er positive til dette tiltaket da det ikke skal sprenges i nærhet av anlegg med fisk i. Det skal i tillegg benyttes boblegardin som buffer mot partikkelspredning og trykkbølger.

Kystverket beskriver videre at det er utfordringer knyttet til bruk av siltgardin i anleggsfasen for å unngå spredning av forurensede partikler på grunn av trafikk, dybdeforhold og strøm i området. Det er i stedet foreslått å bruke turbiditetsmålere. I tiltaksområdet er det registrert et regionalt viktig gytefelt for torsk med høy verdi, i tillegg til større tareskogforekomster kategorisert som svært viktig. Sprenging kan utløse fluktespons hos fisk på opptil flere km avstand og vil påvirke vandringsmønstre for torsk på vei til gytefeltet. I tillegg risikerer man å stresse eller i verste tilfelle sprekke luftblæren til yngel i oppvekst i området, samtidig som partikler og støv kan feste seg på gjellene. Fiskeridirektoratet region Vest mener derfor boblegardin også skal benyttes for å beskytte villfisk og villfiskens beiteområder, i tillegg til planlagt sekvensiell sprenging, og avfyring av varselskudd».

Alden hamneområde ved Florø hamn KF kan ikke se at tiltaket kommer i konflikt med hensynet til fremkommelighet, trygg ferdsel og forsvarlig bruk av det kommunale farvannet. Videre minner de om at tiltaket skal behandles av Kystverket etter havne- og farvannsloven ettersom tiltaket er i/ved hoved- og biled.

Slakteriet AS ber om at anleggsarbeidene tilpasses deres aktivitetsnivå. Slakteriet AS er enige med tiltakshaver i at det bør unngås å ha fisk i merdene ved sprengning i delområde 4 og 5, og ber om tett dialog med Kystverket omkring planlegging av tiltaksgjennomføringen.

Mattilsynet opplyser om at de har vurdert de foreslåtte avbøtende tiltakene og at det vil være fisken sin adferd i ventemerdene som vil være fasiten for om de foreslåtte avbøtende tiltakene er tilstrekkelige. Mattilsynet har ellers ingen kommentarer til de foreslåtte avbøtende tiltakene.

Vestland fylkeskommune videreformidler høringsuttalelse fra Bergens Sjøfartsmuseum. Videre ber fylkeskommunen om en oversikt over hvor muddermassene skal benyttes. Fylkeskommunen har ellers ingen merknader til søknaden.

Bergens Sjøfartsmuseum viser til at det under feltundersøkelsene i 2012 ikke ble gjort funn omfattet av kulturminneloven § 14 og har ingen merknader til det planlagte arealinngrepet. Bergens Sjøfartsmuseum gjør oppmerksom på at tiltakshaver plikter å gi melding til museet dersom en under arbeid i sjøområdene finner skipsvrak, keramikk eller andre marine kulturminner. Dersom kulturminner på sjøbunnen kan bli påvirket av tiltaket, må arbeidet under vann straks stoppes. Arbeidet må i så fall ikke starte opp igjen før museet har undersøkt og eventuelt frigitt området. Eventuelle brudd på disse vilkårene vil være i strid med bestemmelsene i lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner.

Tiltakshavers kommentarer til innkomne høringsuttalelser

Kystverket har fått anledning til å kommentere høringsuttalelsene, og under følger deres kommentarer:

- Alden hamneområde ved Florø hamn KF: Ingen kommentar.
- Bergens Sjøfartsmuseum: Ingen kommentar. Dette er standard prosedyre ved funn.
- Kinn kommune: Tilgjengelige skyteledninger og plastavfall samles opp etter hver avfyrt salve. Kystverket vil sette krav til positivt plastregnskap i kontrakt med entreprenør; entreprenøren dokumenterer sitt forbruk av plast i prosjektet samt hvor mye plast som har blitt samlet opp og levert til godkjent avfallsmottak. Differansen mellom forbruk og oppsamling skal kompenseres gjennom lokal strandrydding der plast i nærområdet samles opp og leveres til mottak. Kommentar fra Kinn kommune angående observerte rødlista arter som ærfugl, gråmåke og skarv i havnebassenget tas til etterretning. Basert på erfaring fra tidligere utdypingsprosjekter ser Kystverket at sjøfugler er veldig tilpasningsdyktige. Bl.a. ærfugl i Finnmark har lært seg at etter sprengning flyter det bunndyr til overflaten som kan spises.
- Mattilsynet og Slakteriet AS: Entreprenør/utbygger skal som avtalt ha tett kontakt ved planlegging av anleggsarbeid ved delområde 4 og 5.
- Vestland fylkeskommune: Kystverket henviser til disponeringsplan i søknad. I dialog med Kinn kommune skal det lages intensjonsavtaler for disponering av masser. Dette oversendes når avtale foreligger.

Kystverket fikk også mulighet til å kommentere et forslag fra Statsforvalteren om begrensning av tiltaksperioden grunnet hensyn til fiskeri- og fugleinteresser i og ved tiltaksområdet. Tilbakemeldingen fra Kystverket på dette var at Kystverket planlegger å utføre delområde 4 og 5 i perioden 1. juni til 31. oktober i dialog med Slakteriet AS, resten planlegges utført i perioden 1. juni til 31. desember. Videre at arbeid ved delområde 4 og 5 vil måtte utføres når det er tomt for fisk i merdene til Slakteriet AS, og at arbeidet derfor må koordineres underveis med entreprenør. I sin tilbakemelding ønsker Kystverket også å gjøre oppmerksom på at foreslåtte tidsbegrensninger i ytterste konsekvens kan føre til at anleggsarbeid må fordeles over to år dersom de ikke rekker ferdigstilling i 2023, og at arbeid fordelt på to år totalt sett vil kunne gi totalt lengre negativ påvirkning på marint liv/sjøfugl.

Kystverket har også i et eget notat kommentert Fiskeridirektoratets innspill fra høringsrunden. De tar innspillet om innskrenking av tiltaksperioden til etterretning. Videre kommenterer Kystverket innspillet fra Fiskeridirektoratet om behovet for bruk av boblegardin som avbøtende tiltak ved alle sprengninger i utdypingsarbeidet. Kystverket redegjør for sine erfaringer og utfordringer med bruk av boblegardin som avbøtende tiltak mot støy- og partikkelspredning, og viser til erfaring fra lignende, pågående utdypingsprosjekt med undervannssprengning. Kystverket foreslår at man i denne saken som en erstatning for boblegardin setter vilkår om fordemming av borehull som avbøtende tiltak. Kystverket presiserer at de uansett vil benytte boblegardin rundt ventemerdene til Slakteriet AS i Florø havn. Kystverket ber også om tillatelse til å utføre et begrenset antall sprengninger uten fordemming av borehull til kunnskapsinnhenting.

Statsforvalteren oversendte Kystverkets kommentarer til Fiskeridirektoratet, samt et forslag til avbøtende tiltak. Til dette svarte Fiskeridirektoratet at de støtter de foreslåtte avbøtende tiltakene som Statsforvalteren la frem, og at det i tillegg må stilles krav om fordemming av borehull. Videre ber de om å på forhånd få tilsendt informasjon om hva forsøkene innebærer dersom det tillates å sprengne uten fordemming av borehull, og at sprengning uten fordemming av borehull i så fall må gjennomføres etter at det allerede er gjennomført sprengninger med fordemming av borehull slik at fisk får anledning til å trekke unna. Statsforvalteren har i tillatelsen inkludert vilkår om alle de avbøtende tiltakene som ble lagt frem for Fiskeridirektoratet. Videre har vi satt krav om at ladningene skal være innborede i borehull i grunnen og at borehullene skal fordemmes, samt stilt vilkår til gjennomføring av sprengning uten fordemming av borehull.

4.2 Forholdet til plan

Statsforvalteren kan ikke gi tillatelse etter forurensningsloven dersom dette er i strid med endelige planer etter plan- og bygningsloven, jf. forurensningsloven § 11 fjerde ledd.

Detaljreguleringsplanen «Mortingsbåen og Florevika – utdyping av leia», PlanID 20200117, ble vedtatt 28. oktober 2021. Kinn kommune stadfester i sin høringsuttalelse at omsøkt tiltak er i samsvar med godkjente planer.

5 Rettslig grunnlag

Sprengning av fjell under vann og forflytning av masser fra bunnen anses som mudring¹. Mudring fra skip er regulert med hjemmel i forurensningsloven § 11, og i medhold av forurensningsforskriften kapittel 22. Forurensningsforskriften § 22-3 fastsetter et generelt forbud mot mudring fra skip/lekter. Etter søknad kan det imidlertid gis tillatelse til slike aktiviteter i medhold av forurensningsforskriften § 22-6.

¹ «Mudring» omfatter enhver forsettlig forflytning av masser fra bunnen, jf. forurensningsforskriften § 22-2.

Overskuddsmasser fra mudring er å anse som næringsavfall, jf. forurensningsloven § 27 a. Det følger av forurensningsloven § 32 første ledd at den som produserer næringsavfall skal sørge for at avfallet blir brakt til lovlig avfallsanlegg eller gjennomgår gjenvinning.

Forurensningsloven

Når Statsforvalteren vurderer om tillatelse til forurensende tiltak skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 femte ledd. Dette innebærer at det foretas en helhetlig vurdering der både forurensningshensyn, generelle miljøhensyn og alminnelige samfunnsmessige hensyn tas med i betraktningen.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalterens myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om blant annet kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Statsforvalteren treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Vannforskriften

Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand med mindre det er gitt unntak med hjemmel i § 9 eller § 10 i forskriften.

6 Statsforvalterens vurdering

Tiltak i sjø som medfører bevegelse i sediment kan påvirke det marine miljøet på flere måter. Virkningene varierer avhengig av bl.a. mengde og hvilke masser det dreier seg om, når, hvor og hvordan tiltak gjennomføres, samt innholdet av miljøgifter i massene. De viktigste konsekvensene av slike tiltak er partikkelspredning og tilslamming av nærliggende områder, undervannsstøy, plastforurensning, samt endring og forringelse av habitat.

Dersom sedimentene i tiltaksområdet er forurensede, kan også forurensning spres. Uten særskilte tiltak kan arbeid i sjø føre til oppvirvling av forurensede bunnsedimenter, noe som vil kunne gi negative effekter på det marine miljøet. Det vil derfor være viktig å hindre partikkelspredning, både med tanke på å bevare eventuelle marine verdier, samt for å unngå spredning og transport av miljøgifter fra sedimentene til omgivelsene.

Vurdering etter naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven § 8 stiller krav om at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Til grunn for vår vurdering har Statsforvalteren blant annet lagt flere databaser slik som Naturbase, Artskart, Lakseregisteret, Vannnett og Fiskeridirektoratets kartdatabase, den nye norske rødlista for arter fra 2021, søknaden med underliggende dokumenter og opplysninger innhentet gjennom høringsrunden. Det finnes viktige naturverdier innenfor både tiltaksområdet og influensområdet. De viktigste momentene er gjengitt nedenfor.

Fiskeriinteresser

Det er registrert flere fiskeriinteresser i både tiltaksområdet og influensområdet i databasene. Dette gjelder blant annet et regionalt viktig gytefelt for torsk med høy verdi, og oppvekst-, gyte- og beiteområder for både sild og torsk.

Sprengning og anleggsarbeid i sjø er kilder til undervannsstøy. Dette er en form for impulsstøy med høy energi som kan gi fysiske skader og stressreaksjoner hos dyr. Sprengning kan utløse fluktprespons hos fisk på opptil flere kilometer avstand og vil påvirke vandringsmønster for torsk på vei til gytefeltet. I tillegg risikerer man å stresse eller i verste tilfelle sprekke luftblæren til yngel i oppvekst i området, samtidig som partikler og støv kan feste seg på gjellene. Gyteperioden for torsk er fra januar/februar til og med april. Det er viktig at gytemoden fisk kan svømme tilbake til gytefeltet uten å møte på hindringer eller bli skremt. Tiltaket skal heller ikke påvirke selve gyteprosessen til torken. Statsforvalteren vurderer derfor at tiltaket ikke kan utføres i gyteperioden, fra januar til og med april.

Undervannssprengning kan også påvirke yngel i oppvekst etter selve gyteperioden. Det er oppvekst-, gyte- og beiteområder for både sild og torsk i umiddelbar nærhet til tiltaksområdet, og yngelen bunnsår i grunne områder i nærheten av gytefeltet utover i mai. Statsforvalteren er enig i Fiskeridirektoratets vurdering av at tiltaksperioden bør innskrenkes utover gyteperioden, og vi setter derfor vilkår om at tiltaket kun kan gjennomføres i perioden 1. juni til 31. desember (1. juni til 31. oktober for delområde 4 og 5, se avsnittet under om kyst- og sjøfugl for vurdering av dette), jf. vilkår 4.2.

Det er stor variasjon blant arter når det gjelder påkjenninger fra trykkbølger. Reaksjoner avhenger av følsomhet for lyd hos den enkelte art og livsstadier. Man vet at skadevirkninger avhenger av type sprengningsteknikk, størrelse på ladningene, bunntopografi og avstand fra sprengningsstedet. Trykkbølgens påvirkning reduseres bl.a. ved at detonerings utføres i borehull og salvene avfyres sekvensielt. Et annet tiltak er å avfyre et varselskudd i forkant av sprengningen slik at for eksempel fisk kan svømme bort. Vi har stilt vilkår for sprengning i tråd med kunnskapsgrunnlaget for denne typen tiltak. Dette gjelder planlegging, utførelse og avbøtende tiltak. Krav om trykk/støymåling er satt på grunn av høy naturverdi, men også fordi det er behov for mer kunnskap.

Større tareskogforekomster

I Florevika er det i databasene registrert en viktig marin naturtype, stortareskog, og denne er vurdert som svært viktig. Utdypingsområdene har blitt undersøkt med ROV, og undersøkelsene har vist at det er tette forekomster av stortare og sukkertare i utdypingsområdene med dekningsgrad fra 25-75 % i delområde 2, og 20-100 % dekningsgrad i delområde 3 og delområde 6. I delområde 1 ble det registrert 50-100 % dekningsgrad. Det ble observert lite tareforekomster i delområde 4 og 5.

Utdypingstiltaket vil føre til fjerning av eksisterende forekomster av tareskog i tiltaksområdet. Særlig stor og tett stortareskog vokser ned til rundt 10 meters dyp. Det begynner å bli såpass redusert lystilgang på 20 meters dyp at det er i nedre del av «komfortsonen» for stortare, men den kan finnes helt ned til 30 meter. Etter Statsforvalterens vurdering vil sjøbunnen etter mudring fremdeles være grunn nok til at stortareskogen med assosiert fauna og algeflora trolig vil etablere seg på ny og tapene vil være minimale.

Tiltaket kan forårsake midlertidig nedslamming av tareskogforekomster i influensområdet. Dette medfører behov for god kontroll med partikkelspredning. Utfordringen ved mudring i innseiling Florø er at tidevannsstrøm, vanddyp og begrenset praktisk mulighet til å avgrense tiltaksområdet vanskeliggjør bruken av siltgardin som spredningshindrende tiltak. Hovedandelen av massene som skal mudres er imidlertid fast fjell. Kun i mindre områder forekommer det lommer med løsmasser.

Større partikler vil normalt resedimenteres relativt raskt og utgjør dermed en lavere spredningsrisiko enn mindre partikler som silt og leire. Statsforvalteren setter vilkår om at arbeidet skal utføres på en måte som minimerer spredning av partikler, og at før det sprenges under vann skal løsmasser, så langt det er praktisk mulig, fjernes på en kontrollert måte. Ved mudring av forurensede masser skal det benyttes miljøgrabb der dette er praktisk gjennomførbart. Bunnforholdene på stedet kan vanskeliggjøre bruken av miljøgrabb, og vi mener derfor at det er viktig å overvåke partikkelspredning for å sikre at tiltaket utføres skånsomt.

Kyst- og sjøfugl

Anleggsarbeidene vil kunne medføre en del lyd, både over og under vannoverflaten, som kan virke forstyrrende for fuglelivet. Påvirkningen kan reduseres ved regulering av gjennomføringstidspunkt samt rekkefølge på tiltaksgjennomføringen.

Det er omtrent 2,5 km fra den vestligste delen av tiltaksområdet til naturreservatene Indre-Ånnøy og Nekkøytåa, og Nærøyane fuglefredingsområde som er hekkelokaliteter for kyst- og sjøfugl. Det er imidlertid ingen forekomst av hekkende sjøfugl ved tiltaksområdet i Florevika med unntak av noen gråmåker og fiskemåker som hekker på hustak i Florø by og som dermed er godt vant med støy og menneskelig aktivitet. Ettersom arbeidet ikke skal finne sted ved et hekkeområde, vurderer Statsforvalteren at tiltaket trolig ikke vil ha negativ effekt på hekkende sjøfugl, og vi setter derfor ingen begrensning om at arbeidet ikke kan finne sted i hekkeperioden.

Statsforvalteren er kjent med at det kan ligge flokker med beitende sjøfugl som tar til seg næring i havneområdet på vinterstid. Dette gjelder både ærfugl, som er kategorisert som trua (VU-sårbar) på norsk rødliste for arter 2021, og andre sjøfugler. Kommunen opplyser også i sin høringsuttalelse om at det er en fast forekomst av ærfugl i havnebassenget, og at det forekommer regelmessige observasjoner av flere andre rødlista arter, eksempelvis storskarv (NT-nær truet) og gråmåke (VU-sårbar), uten at disse registreres systematisk i Naturbase. Ærfuglene kan ligge i området nesten hele året, men antallet er størst i vinterhalvåret. Antallet ærfugl og andre overvintrende sjøfugl i området øker normalt fra midten av oktober og utover vinteren med en markant økning i desember/januar.

Statsforvalteren vurderer at det av hensyn til overvintrende, trua arter i området ved Florø havn er behov for å begrense tiltaksperioden utover det som er omsøkt. I utgangspunktet bør tiltaket gjennomføres i perioden 1. juni til 31. oktober, altså før ansamlingen av overvintrende, trua arter i området tar til, men de vestlige delene av tiltaksområdet er mindre brukt slik at tiltaksperioden kan utvides dersom arbeidene begynner i øst med delområde 5 og 4, og at man deretter tar delområdene i vest. I de vestligste delområdene kan man da utføre utdypingsarbeid til ut i desember. Arbeidene bør avsluttes før antallet overvintrende sjøfugl øker markant i desember/januar. Statsforvalteren begrenser derfor tiltaksperioden og setter i tillegg krav til rekkefølgen på tiltaksgjennomføringen, jf. vilkår 4.2.

Vurdering

Statsforvalteren vurderer at hvilket naturmangfold som kan påvirkes, hvilken tilstand dette naturmangfoldet har og hvilke effekter beslutningen vil ha på naturmangfoldet er godt utgreid og dokumentert. Vi anser derfor kunnskapsgrunnlaget som tilstrekkelig. Hensynet til føre-var-prinsippet i § 9 i naturmangfoldloven vektlegges derfor i mindre grad, men det settes vilkår som et føre-var-tiltak.

Etter naturmangfoldloven § 10 skal tiltakets påvirkning på økosystemet vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Utdypingstiltaket i innseilingen til Florø vil sannsynligvis gi en midlertidig negativ miljøeffekt under gjennomføringen. Omsøkt tiltak er imidlertid avgrenset både i tid og omfang. Statsforvalteren vurderer at tiltaket trolig ikke vil bidra til den samlede

belastningen av økosystemet i nevneverdig grad, så lenge tillatelsens vilkår overholdes. Det må likevel påvises aktsomhet mht. ukjente miljøproblemer i området.

Tiltakshaver skal i henhold til naturmangfoldloven § 11 dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. Avbøtende tiltak er et eksempel på dette. Videre sier naturmangfoldloven § 12 at for å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater. Vilkår om tidspunkt for aktivitet, redskapsbruk og avbøtende tiltak for å hindre unødig miljøforringelse, er å anse som slike driftsmetoder. Vi anser ikke vilkår som disse for å være urimelige da dette er løsninger som isolert sett er det beste for miljøet og naturverdiene.

Vurdering etter vannforskriften

Vannforekomstene

Områdene som skal utdypes i innseilingen til Florø ligger hovedsakelig i vannforekomsten Florevika Gaddevågen. Denne vannforekomsten er klassifisert som beskyttet kyst/fjord og har vannforekomstID 0281010900-2-C i Vann-nett. Ifølge databasen er vannforekomsten negativt påvirket av utslipp fra industribedrifter slik som skipsverft og fiskeslakteri og av avløpsvann fra både kommunale og private avløpsanlegg. Resipienten er per i dag vurdert til å ha moderat økologisk tilstand og dårlig kjemisk tilstand.

Deler av utdypingsområdene ligger helt i den sørøstligste ytterkanten av vannforekomsten Hellefjorden. Denne vannforekomsten er klassifisert som moderat eksponert kyst og har vannforekomstID 0281011200-C i Vann-nett. Ifølge databasen er vannforekomsten negativt påvirket av diffus avrenning fra spredt bebyggelse og utslipp fra fiskeoppdrett. Per i dag er resipienten vurdert til å ha svært dårlig økologisk tilstand og dårlig kjemisk tilstand.

Påvirkning på vannforekomstene og avbøtende tiltak

Mudring kan påvirke deler av vannforekomsten når anleggsarbeidet pågår ettersom det kan forekomme oppvirvling og spredning av partikler. Partiklene kan gjøre skade på det marine nærmiljøet i form av nedslamming, og negativ påvirkning på blant annet fisk.

Fra søknaden går det frem at sjøbunnen i tiltaksområdet hovedsakelig består av fast fjell, med noe løsmasser innimellom. Normalt er det en lavere spredningsrisiko forbundet med mudring av større partikler enn mindre partikler, slik som silt og leire, ettersom større partikler normalt vil resedimenteres relativt raskt. Trafikkavvikling, tidevannsstrøm, vanddyp og begrenset praktisk mulighet til å avgrense tiltaksområdet vanskeliggjør bruken av siltgardin som spredningshindrende tiltak ved gjennomføringen av mudringsarbeidet i Florevika. Tiltaket må derfor utføres på en mest mulig skånsom måte som minimerer spredning av partikler og tilslamming av vannmassene. Videre er det viktig å overvåke partikkelspredning i form av turbiditetsmålinger for å sikre at tiltaket utføres skånsomt.

Vurdering

I henhold til § 4 i vannforskriften skal tilstanden i overflatevann beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand. Ny aktivitet og inngrep skal ikke medføre forringelse eller vanskeliggjøre oppnåelse av miljømål som er satt. I denne saken legger Statsforvalteren til grunn at utdypingsarbeidet er et midlertidig engangstiltak med begrenset varighet som kun berører en begrenset del av vannforekomstene. Statsforvalteren ser det derfor ikke som sannsynlig at tiltaket vil kunne medføre at miljømålene ikke

nås, eller at vannforekomstenes tilstand vil forringes etter vannforskriftens definisjon. Vurdering etter vannforskriften § 12 vil derfor ikke være aktuelt for dette tiltaket.

Havbruksinteresser

Det er registrert en akvakulturlokalitet med ventemerder for fisk og vanninntak i nærheten av tiltaksområdet. Fisk i ventemerder kan bli påvirket av anleggsarbeidet dersom de opplever skade på gjeller og vev fra skarpe partikler, redusert vannkvalitet grunnet partikkelspredning og stress som følge av støy og trykkbølger fra sprengningsarbeid. Partikkelspredning kan også utgjøre en risiko for vanninntakene til Byakvariet og Slakteriet AS.

Statsforvalteren vurderer at det er nødvendig å gjennomføre flere avbøtende tiltak for å redusere risikoen for at fisk i ventemerder og vannkvaliteten til Byakvariet og Slakteriet AS påvirkes negativt av utdypingsarbeidet. Det viktigste avbøtende tiltaket mot skade på fisk i ventemerder er å forsøke å unngå at det er fisk i merdene ved sprengning i de nærmeste delene av tiltaksområdet, det vil si delområde 4 og 5. Vi setter derfor krav i tillatelsen om at det må opprettes dialog med Slakteriet AS for å finne best egnede tidspunkt for å gjennomføre sprengning i delområde 4 og 5 slik at det i så stor grad som mulig unngås å ha fisk i ventemerdene ved sprengning i disse delområdene.

Boblegardin kan benyttes som et avbøtende tiltak for å redusere trykkbølger fra undervannssprengninger, men også til dels partikkelspredning. Ettersom tiltaksområdet ligger i umiddelbar nærhet til ventemerder for fisk, vurderer vi at det er nødvendig å benytte omsluttende boblegardin(er) rundt ventemerdene til Slakteriet AS under hele tiltaksgjennomføringen.

Vi setter også krav om å overvåke partikkelspredning med turbiditetsmålinger, jf. vilkår 5. For at dette skal fungere tilfredsstillende er det vesentlig at måleoppsettet er tilstrekkelig. Statsforvalteren setter derfor krav om at turbiditetsmålinger skal gjennomføres som foreslått i «Overvåkingsprogram turbiditet Florø» hvor det er lagt opp til turbiditetsmålinger ved tre lokasjoner som til sammen representerer vanninntaket til Byakvariet og vanninntaket og ventemerdene til Slakteriet AS. Ved overskridelse av fastsatte grenseverdier skal arbeidet stanses, årsaksforhold avklares, hendelsen loggføres og nødvendige tiltak gjennomføres. Måleutstyr, metoder, gjennomføring og analyser skal følge Norsk standard.

Plastforurensning

Fra sprengningsarbeid kan det dannes små og store plastbiter som spres i miljøet. Det er godt kjent at plast bruker lang tid på å brytes ned, og at det har en negativ og uønsket påvirkning på miljøet. Kinn kommune trekker i sin høringsuttalelse frem at det ble funnet skyteledninger av plast langs mange strender i området i lang tid etter at Kystverket utdypet farleden i 2014. Statsforvalteren stiller vilkår for å begrense tilførsel av sprengtråder og annet plastavfall til omgivelsene, jf. vilkår 6.2. Tiltakshaver er ansvarlig for avfall som kommer fra tiltaksgjennomføringen også etter at tiltaket er gjennomført.

Disponering av masser

Overskuddsmasser fra mudring er å anse som næringsavfall, jf. forurensningsloven § 27 a. Det følger av forurensningsloven § 32 første ledd at den som produserer næringsavfall skal sørge for at avfallet blir brakt til lovlig avfallsanlegg eller gjennomgår gjenvinning.

Sjøbunnen i tiltaksområdet består hovedsakelig av eksponert fjell og i mindre områder forekommer det lommer med løsmasser. Utførte sedimentundersøkelser har påvist at sedimentene i tiltaks- og influensområdene er forurensede. Lommer med sand og mer finkornede løsmasser (forurensede) er estimert til å kunne utgjøre mellom 500 og 3 000 m³. Søknaden er begrenset til å omfatte mudring, men Kystverket opplyser om at de ønsker å benytte muddermassene, både rene og forurensede, til

utfyllingsformål. Det er ikke avklart hvilke utfyllingsområder/mottakere som er aktuelle eller hvilke utfyllingsmetoder som eventuelt skal benyttes.

Statsforvalteren mener at det er viktig at sedimenter håndteres på en forsvarlig måte for å sikre at eventuelle forurensede masser ikke spres. Dette gjelder både under selve mudringsarbeidet, men også ved utfylling i sjø og vassdrag. Utfylling med forurensede masser kan føre til nedslamming og spredning av forurensning til omkringliggende områder og dermed opprettelse av nye forurensede lokaliteter. Statsforvalteren er særs kritisk til gjenbruk av forurensede masser i utfyllingsformål, spesielt når det ikke foreligger en konkret plan for dette som inkluderer vurderinger av og tiltak for å ivareta omkringliggende interesser og begrense eventuell forurensning fra utfyllingsarbeidet. Vi stiller derfor krav om at forurensede muddermasser skal leveres til lovlig avfallsanlegg, jf. forurensningsloven § 32.

Bruk av de øvrige, rene muddermassene til utfyllingsformål krever tillatelse etter forurensningsloven, og søknad om tillatelse til utfylling må sendes til Statsforvalteren for behandling. Tiltakene må også være avklart etter annen lovgivning slik som for eksempel plan- og bygningsloven og havne- og farvannsloven.

Samfunnsmessige fordeler ved tiltaket

Det knytter seg samfunnsmessige fordeler ved tiltaket ettersom fremkommeligheten forbedres for offshore-rigger til og fra Florø havn. Videre reduseres risikoen for grunnstøting og kollisjon, og sannsynligheten for ulykker, materielle skader og utslipp av olje og andre kjemikalier reduseres.

Konklusjon

Ved avgjørelse av om tillatelse skal gis, har Statsforvalteren lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Vurdering av tiltaket etter forurensningsloven, vannforskriften og naturmangfoldloven tilsier at det er verdier i området som kan bli påvirket. Det er likevel slik at tiltaket er et engangstiltak som er avgrenset i tid og omfang, og det er i samsvar med planbestemmelsene for området. Det er Statsforvalterens vurdering at ved fastsettelse av vilkår om blant annet driftsmetode, kan de negative konsekvensene for naturverdier reduseres. Vi vurderer derfor at dersom tiltaket utføres i henhold til fastsatte vilkår vil tiltaket ikke føre til uakseptable miljøvirkninger. Basert på de ovennevnte vurderinger, konkluderer Statsforvalteren med at det kan gis tillatelse til mudring i innseilingen til Florø etter fastsatte vilkår.

Statsforvalterens vedtak fremgår på første side. Vilkår følger vedlagt.

7 Vedtak om gebyr

Statsforvalteren viser til varsel om gebyr datert 23. mai 2022. Det ble varslet sats 6 til 5 som i 2022 utgjør kr 35 000 til kr 70 000 for behandling av søknaden.

På bakgrunn av medgått ressursbruk vedtar Statsforvalteren at forurensningsforskriftens § 39-4 sats 5 kommer til anvendelse i denne saken. Kystverket skal derfor betale kr 70 000 for Statsforvalterens arbeid med tillatelsen. Hjemmel for vedtaket om gebyr er forurensningsforskriften § 39-3, jf. § 39-4. Faktura ettersendes fra Miljødirektoratet.

8 Endring og ansvar

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

Tillatelsen fritar ikke fra plikt til å innhente nødvendige tillatelser etter andre lover, eller plikt til å overholde bestemmelser og påbud som gis med hjemmel i slike lover. Her nevnes blant annet plan- og bygningsloven og havne- og farvannsloven.

At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensning, jf. forurensningsloven § 56.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

9 Aktsomhet ovenfor fremmedorganismer

Vestland fylke har gjennom de siste årene registrert en økning i observasjoner av fremmedarten japansk sjøpung, allment kjent som havnespy. Denne arten har stort invasjonspotensiale, og høy økologisk effekt. Det er ingen kjente observasjoner i tiltaksområdet, men arten er observert flere steder i fylket. Statsforvalteren minner derfor om aktsomhetsplikten i henhold til forskrift om fremmede organismer § 18. I den står det at den som iverksetter tiltak som kan medføre utilsiktet spredning av fremmede organismer i miljøet skal opptre aktsomt for å hindre at aktiviteten medfører uheldige følger for det biologiske mangfold. Fra § 18 del a og b vises det til at tiltakshaver skal ha kunnskap om risikoen aktiviteten innebærer, kunnskap til å treffe forebyggende tiltak og kunnskap til å raskt avdekke utilsiktet spredning av fremmede organismer.

Dersom havnespy blir observert under utførelsen av arbeidet, skal arbeidet stanses og myndighetene varsles umiddelbart.

10 Klageadgang

Vedtakene, inkludert vedtak om gebyrsats, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra tidspunktet når underretningen om avgjørelsen er kommet frem til vedkommende part. En eventuell klage skal angi vedtaket som det klages over og endringene som ønskes. Klagen bør begrunnes, og nye opplysninger som kan ha betydning for saken bør komme fram. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren i Vestland.

Med hilsen

Sissel Storebø
seksjonsleder

Kaja Baukhol Olsen
overingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1

Vilkår

Kopi til:

WESTCON YARD FLORØ AS	Postboks 334	6902	FLORØ
Kystverket v/ Benedikte Farstad			
Nashoug			
VESTLAND FYLKESKOMMUNE	Postboks 7900	5020	BERGEN
FJORD BASE AS	Postboks 323	6901	FLORØ
SOGN & FJORDANE FISKARLAG	Postboks 173	6701	MÅLØY
FLORAFUNA AS	c/o Monicha Landøy	6906	FLORØ
	Soldalvegen 11		
KINN KOMMUNE	Postboks 294	6701	MÅLØY
STIFTELSEN BERGENS	Postboks 7800	5020	BERGEN
SJØFARTSMUSEUM			
MATTILSYNET	Felles postmottak Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
FISKERIDIREKTORATET REGION VEST	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
SLAKTERIET AS	Postboks 393	6901	FLORØ
HAVLANDET HAVBRUK AS	Postboks 323	6901	FLORØ
HAVFORSKNINGSINSTITUTTET	Postboks 1870 Nordnes	5817	BERGEN
FLORØ HAMN KINN KOMMUNE KF	Postboks 17	6901	FLORØ
Kystverket v/ Magnus Rørvik			